

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz

Warszawa, data: 20 lipca 2024

znak sprawy: DSR-VIIa.054.14.2024

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 3115 w sprawie inicjowania różnych form współpracy i współodpowiedzialności w polityce regionalnej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację Pana Posła Daniela Milewskiego, w której zostały postawione pytania dotyczące wspólnych strategii rozwoju, realizowania wspólnych inwestycji, zarządzania przestrzenią oraz planowania przestrzennego, przedstawiam następujące informacje.

Pytanie nr 1: Jakie działania podejmuje rząd w celu promowania i wspierania współpracy samorządów w przygotowywaniu wspólnych strategii rozwoju i realizowaniu wspólnych inwestycji?

oraz

Pytanie nr 8: Jakie są plany rządu dotyczące zapewnienia wsparcia technicznego i doradczego dla samorządów w zakresie przygotowywania wspólnych strategii rozwoju i realizowania wspólnych inwestycji?

Polityka regionalna podejmuje różnorodne działania w celu promowania i wspierania współpracy samorządów, koncentrując się na tworzeniu wspólnych strategii rozwoju oraz realizowaniu wspólnych inwestycji. Zachęty do współpracy samorządów znajdują odzwierciedlenie w kluczowych dokumentach strategicznych i programowych, takich jak Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) czy Umowa Partnerstwa na lata 2021-2027, szczególnie w ramach celu 5 „Europa bliżej obywateli”.

W ramach Celu 5, dedykowanemu rozwojowi terytoriów, wspierane są powiązania funkcjonalne, zwłaszcza miejsko-wiejskie, na bazie lokalnych zasobów, w oparciu o zewnętrzne środki finansowe i know-how, racjonalne wykorzystanie przestrzeni i dbałość o środowisko naturalne. Istotą celu polityki 5 jest zwiększenie wpływu wspólnot lokalnych na kształt działań nakierowanych na rozwój terytoriów i rozwiązywanie ich problemów w oparciu o endogeniczne potencjały. Wspierana jest realizacja przygotowanych na poziomie ponadlokalnym i lokalnym strategii ukierunkowanych na zmiany strukturalne danego obszaru, w zgodzie z kierunkami zdefiniowanymi na poziomie krajowym (w KSRR i Krajowej Polityce Miejskiej) i regionalnych Strategiach Rozwoju Województw oraz z priorytetami UE. Cel ten realizowany jest przy wsparciu instrumentów terytorialnych wdrażanych na poziomie regionalnym, takich jak Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT), Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) oraz Inne Instrumenty Terytorialne (IIT).

Instrumenty terytorialne umożliwiają m.in. oddolne podejście do rozwoju społeczno-gospodarczego, ukierunkowane rozwiązywanie problemów, w szczególności o znaczeniu ponadlokalnym, wymagającym współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego (JST) oraz tworzenie i wdrażanie lokalnych strategii rozwoju. W przypadku ZIT promowany jest partnerski model współpracy między JST nie tylko w miejskich obszarach funkcjonalnych (MOF), ale również we wszystkich typach obszarów funkcjonalnych, w tym w szczególności na obszarach funkcjonalnych miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Z kolei IIT, wprowadzony po raz pierwszy w perspektywie 2021-2027, jest elastycznym instrumentem terytorialnym umożliwiającym interwencje w obszarach funkcjonalnych lub problemowych realizowanych zarówno przez partnerstwa JST, jak i pojedyncze samorządy. Instrumenty terytorialne, takie jak ZIT i IIT, stanowią zachętę dla samorządów do podejmowania wspólnych wysiłków na rzecz wzmocnienia wzajemnych powiązań i współpracy ponadlokalnej, przewyższając bariery i wyzwania zdefiniowane w dokumentach strategicznych na poziomie krajowym.

Narzędziem prowadzenia polityki rozwoju, który umożliwia współpracę m.in. międzygminną, w sposób zintegrowany, łączący ze sobą sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenną jest także strategia rozwoju ponadlokalnego. Strategię rozwoju ponadlokalnego mogą sporządzać funkcjonalnie powiązane jednostki samorządu terytorialnego, zapewniając koordynację przestrzenną działań zgodnie ze zrównoważonym rozwojem i ładem przestrzennym. Proces decyzyjny opiera się na możliwości efektywnego wykorzystania przestrzeni i rozwiązywania problemów, takich jak chaotyczne rozpraszanie zabudowy czy nieefektywne wykorzystanie przestrzeni, skutkujące marnotrawieniem terenów zielonych i rolnych.

Polityka regionalna cały czas zachęca samorządy do szerokiego spojrzenia na terytorium, poszukiwania współpracy i wyboru efektywnych metod realizacji zadań publicznych. Z poziomu krajowego podjęto szereg inicjatyw wspierających

JST w pracach nad strategią rozwoju ponadlokalnego. Przygotowano m.in. poradnik dotyczący strategii rozwoju ponadlokalnego, dostępny w wersji elektronicznej na stronie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (MFiPR)¹, który został rozesłany do JST w celu ułatwienia im przygotowania strategii. Opisuje on proces tworzenia dokumentu, określa wszystkie etapy prac nad strategią oraz charakterystykę jej elementów, ze szczególnym uwzględnieniem elementów przestrzennych strategii (model struktury funkcjonalno-przestrzennej, ustalenia i rekomendacje w zakresie polityki przestrzennej). Współpraca JST w sporządzaniu i realizacji strategii ponadlokalnej musi być formalna, poprzez zawarcie na przykład porozumienia międzygminnego lub stowarzyszenia.

Odpowiedzią na potrzebę wsparcia administracji samorządowej szczebla lokalnego oraz współpracy partnerską zwłaszcza na obszarach zagrożonych trwałą marginalizacją w przygotowaniu projektów rozwojowych, wieloaspektowych i zintegrowanych, które mają duże oddziaływanie na poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru funkcjonalnego, był projekt Centrum Wsparcia Doradczego (CWD). Projekt realizowany przez MFiPR przyczynił się do wzrostu sprawności administracyjnej w samorządach lokalnych i w efekcie lepszego wdrażania polityk publicznych. Wspierał on model partnerstwa samorządów lokalnych, obejmując doradztwo strategiczne i projektowe, wymianę doświadczeń oraz wsparcie instytucjonalne. Głównym celem współpracy partnerskiej w ramach projektu było poszukiwanie rozwiązań wspólnych problemów, dostrzeganie wspólnych potencjałów rozwojowych i wykorzystanie doświadczeń partnerów w procesie planowania strategicznego i wdrażania wspólnych projektów.

Projekt był realizowany od września 2020 roku do końca 2023 roku. W trakcie jego trwania przewidziano działania w zakresie doradztwa strategicznego i projektowego dla wszystkich partnerstw biorących udział w projekcie. Opracowano diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczo-przestrzennej oraz projekty strategii terytorialnych i projekty strategii rozwoju ponadlokalnego, a następnie zaktualizowano i dostosowano zapisy strategii do wymogów programów regionalnych. Udzielano także wsparcia w procesie konsultacji społecznych strategii, wykonano ewaluacje ex-ante (dla partnerstw, które przygotowywały strategię rozwoju ponadlokalnego), wspierano partnerstwa przy podpisywaniu porozumień z samorządem województwa, jak również w procesie tworzenia Strategicznych Ocen Oddziaływania na Środowisko. Ponadto, w ramach wymiany wiedzy, doświadczeń i sieciowania organizowano seminaria, utworzono bazy wiedzy, organizowano Makroregionalne Fora Wymiany Doświadczeń oraz Fora Wymiany Doświadczeń o skali regionalnej. Odbyły się także Regionalne Spotkania Sieciujące z samorządem województw, wizyty studyjnych dla partnerstw uczestniczących w projekcie oraz seminaria sieciujące dla samorządów lokalnych z partnerstw i instytucji zarządzających, regionalnych

¹ <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/strategia-rozwoju-ponadlokalnego--poradnik-dla-jednostek-samorzadu-terytorialnego>

i krajowych. Podczas spotkań starano się przedstawić partnerstwom przykłady dobrych praktyk procesu doradztwa strategicznego i projektowego.

Należy również pamiętać o istotnej roli porozumień terytorialnych. Polegają one na ponadlokalnej integracji interwencji i koordynacji planowania oraz realizacji procesów rozwojowych, istotnych z punktu widzenia społeczności lokalnych (danej gminy, kilku gmin lub powiatu). Głównym zadaniem porozumienia terytorialnego jest wsparcie JST szczebla lokalnego (samorządy gminne/samorządy powiatowe) przez inne samorządy gminne, samorządy powiatowe, samorząd województwa lub rząd - w realizacji zadań własnych, które mają znaczenie ponadlokalne. Wsparcie w ramach porozumienia terytorialnego może mieć w zależności od potrzeb i zakresu zaangażowania stron rodzaj animacyjny, integrujący lub finansowy.

Porozumienie terytorialne może obejmować różne instrumenty terytorialne, zgodnie z ich zasadami, a jego wspólną podstawą powinien być proces strategicznego planowania rozwoju obszaru, uwzględniający analizę problemów i potencjałów, cele rozwoju oraz kluczowe przedsięwzięcia.

Przykładem wykorzystania tego instrumentu jest zawarta w 2023 r., w ramach porozumienia terytorialnego, umowa dla obszaru „Dorzecze Wisłoki” na lata 2022-2030. Porozumienie to zawarte zostało między rządem RP, a grupą samorządów terytorialnych i tworzy aktualnie platformę współpracy JST dla budowania wsparcia dla działań rozwojowych w samorządach Dorzecza Wisłoki. Zapewnia ono trwałe miejsce tego obszaru na mapie polityki rozwoju województwa Podkarpackiego i Małopolskiego oraz tworzy promocję Dorzecza Wisłoki.

Wszystkie powyższe działania mają na celu zwiększenie zdolności samorządów do współpracy, efektywnego planowania i realizacji wspólnych projektów, co w rezultacie przyczyni się do zrównoważonego rozwoju terytorialnego kraju.

Pytanie nr 2: Jakie programy wsparcia są planowane, aby zachęcać samorządy do współpracy w odpowiedzi na potrzeby i wyzwania wykraczające poza granice pojedynczej jednostki samorządu terytorialnego (JST)?

Programy wsparcia mające na celu zachęcanie samorządów do współpracy w odpowiedzi na potrzeby i wyzwania wykraczające poza granice pojedynczej JST obejmują szereg inicjatyw i mechanizmów finansowych oraz organizacyjnych. Kluczowe z nich to Fundusze Europejskie na lata 2021-2027, takie jak na przykład Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki, Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy, Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej czy 16 programów regionalnych, Programy Interreg (Europejskiej Współpracy Terytorialnej), które zachęcają do realizacji projektów partnerskich między JST, gdzie preferowane są projekty realizowane przez kilka samorządów, co zwiększa ich szanse na uzyskanie dofinansowania.

Dodatkowo, w dalszym ciągu planuje się wzmacnianie potencjału JST i promowanie współpracy samorządów poprzez organizowanie spotkań

sieciujących oraz współpracę z innymi instytucjami i ośrodkami akademickimi. Przykładowo, w październiku br. odbędzie się Kongres Polityki Miejskiej i Regionalnej, organizowany przez MFiPR oraz Instytut Rozwoju Miast i Regionów, podczas którego przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego będą mogli dowiedzieć się o strategicznych wyzwaniach rozwojowych polskich miast i regionów. Jest to jedno z największych w Polsce wydarzeń poświęconych tworzeniu oraz wdrażaniu polityk miejskich i regionalnych. Przedstawiciele różnych JST będą mogli również porozmawiać o swoich dobrych praktykach i roli współpracy w realizacji postawionych przed sobą działań.

Na poziomie krajowym prowadzone są aktualnie analizy trendów rozwojowych oraz diagnozowane są lokalne problemy i potencjały rozwojowe. Celem jest identyfikacja priorytetów oraz obszarów współpracy ponadregionalnej, co pomoże w dalszym określeniu wspólnych działań rządu i samorządów na rzecz rozwoju regionalnego. Przeprowadzana jest ewaluacja KSRR w kontekście aktualności jej celów, obszarów i kierunków interwencji oraz skuteczności i efektywności obowiązującego systemu realizacji. MFiPR jest obecnie na etapie prac nad założeniami średniookresowej strategii rozwoju kraju. Przedstawiono w nich główne przesłanki przygotowania nowej średniookresowej strategii rozwoju kraju, w tym przede wszystkim: nowe uwarunkowania wynikające z pandemii COVID 19 oraz wojny w Ukrainie; zidentyfikowane w ramach prac nad KRK 2050, trendy i wyzwania dla Polski w perspektywie 2050 roku oraz główne kierunki polityk UE.

Pytanie nr 3: Jakie kroki podejmuje rząd w celu włączenia planowania przestrzennego jako obowiązkowego elementu zarządzania rozwojem?

Ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw wprowadzono pierwszą część zaplanowanej reformy obowiązującego systemu zarządzania rozwojem kraju. Jednym z jej kluczowych celów stała się szersza niż dotychczas integracja podsystemów planowania strategicznego (społeczno-gospodarczego) i przestrzennego w ramach programowania i realizacji polityki rozwoju na wszystkich poziomach zarządzania (krajowym, regionalnym, ponadlokalnym i lokalnym). W wyniku reformy wprowadzono szereg zmian w poszczególnych wymiarach systemu zarządzania rozwojem kraju – tj. podsystemach: programowym, wdrożeniowym, instytucjonalnym, finansowym i monitoringowym. Wśród nich doprecyzowano zawartość strategii rozwoju – wprowadzając do niej m.in. komponenty przestrzenne: model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej jest integralną częścią strategii rozwoju. W odniesieniu do jednostek terytorialnych opisuje i obrazuje – w zgeneralizowanej formie – uwarunkowania rozwojowe (wnioski dotyczące stanu obecnego) oraz wynikające z nich cele strategiczne i kierunki działań wraz z ich oczekiwanymi rezultatami (stan docelowy). W szczególności przedstawia on:

układ głównych elementów zagospodarowania przestrzeni, obszary istotne dla osiągnięcia celów wyznaczonych w strategii rozwoju, obszary wymagające ochrony oraz powiązania funkcjonalne występujące między poszczególnymi obszarami. Na podstawie modelu wyznacza się obszary strategicznej interwencji oraz formułuje się ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.

Obecnie trwają prace nad aktualizacją dokumentów wchodzących w skład systemu zarządzania rozwojem kraju. Jednym z nich jest średniookresowa strategia rozwoju kraju (śsrk), której elementem będzie krajowy model struktury funkcjonalno-przestrzennej.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – jako obligatoryjny komponent przestrzenny strategii rozwoju województwa i gminy – jest też umocowany prawnie odpowiednio – w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Pytanie nr 4: Jakie zmiany są planowane w systemie planowania przestrzennego, aby go uporządkować i uczynić bardziej efektywnym?

Najważniejsze zmiany w tym zakresie wynikają z przyjętej przez Sejm RP 7 lipca 2023 r. zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. poz. 1688). Stanowi ona pierwszy etap reformy systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego. Większość przepisów nowelizacji weszła w życie 24 września 2023 r. Celem nowelizacji jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju kraju przy zachowaniu ładu przestrzennego i uwzględnieniu interesu publicznego. Istotne jest uproszczenie procesu inwestycyjnego i zwiększenie skuteczności planowania przestrzennego. Przyjęte przepisy mają zapobiegać postępującej - chaotycznej suburbanizacji i dewastacji przestrzeni, przywracać racjonalność procesów gospodarowania przestrzenią oraz ustanawiać silne podstawy dla sprawnej realizacji procesów inwestycyjno-budowlanych i zapewniać inwestorom stabilność warunków inwestowania. Uchwalone regulacje mają na celu poprawę funkcjonowania planowania przestrzennego, by w efekcie możliwa była racjonalizacja wydatków publicznych na rozwój i późniejszą eksploatację infrastruktury.

Najważniejsze rozwiązania zawarte w ustawie:

- Wprowadzenie nowego narzędzia planistycznego – planu ogólnego gminy, który będzie uchwalany obligatoryjnie dla całej gminy (z wyłączeniem terenów zamkniętych), w randze aktu prawa miejscowego. Ustalenia zawarte w planie ogólnym będą wiążące zarówno dla planów miejscowych jak i dla decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.
- Uchylenie przepisów dotyczących studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Zagadnienia strategiczne i kierunkowe, w tym kreowanie polityki przestrzennej gminy, będą przedmiotem strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego.

Natomiast zasady realizacji polityki przestrzennej będą ustalane w planie ogólnym gminy – w zwięzłym dokumencie o krótkiej liście ustaleń.

- Wprowadzenie nowej formy planu miejscowego – zintegrowanego planu inwestycyjnego (ZPI), który docelowo zastąpi i znacznie zmodyfikuje rozwiązania tzw. specustawy mieszkaniowej. To rozwiązanie dotyczy dowolnych inwestycji, nie tylko mieszkaniowych. ZPI będzie narzędziem, które daje gminom większe możliwości w lokalizowaniu inwestycji z uwzględnieniem partycypacji społecznej i zasad ładu przestrzennego. Wzajemne zobowiązania gminy i inwestora będą zapisane w umowie urbanistycznej, zapewniając tym samym pełną transparentność.
- Zmiany w przepisach dotyczących procedury, które mają na celu uproszczenie, ujednoczenie i przyspieszenie procesu sporządzania aktów planowania przestrzennego poprzez wprowadzenie trybu uproszczonej procedury planistycznej w konkretnych przypadkach, umożliwienie równoczesnego prowadzenia procedur dla różnych aktów oraz ograniczenie konieczności powtarzania konsultacji społecznych.
- Zwiększenie wpływu społeczeństwa na decyzje podejmowane w planowaniu przestrzennym – w przepisach określono podstawowe zasady prowadzenia czynności planistycznych uwzględniając głos społeczeństwa. Wprowadzono szereg usprawnień do poszczególnych czynności. Konsultacje społeczne będą odbywały się po godzinach pracy, w miejscach łatwo dostępnych, a udział w nich będą mogli wziąć wszyscy, w tym osoby nieletnie. Doprecyzowany i rozbudowany został katalog form konsultacji społecznych, który rozszerzono o formy bardziej angażujące mieszkańców. Zapewniono także możliwość zdalnego udziału w poszczególnych formach. Osoby zainteresowane będą miały możliwość zapisania się do newslettera, w ramach którego uzyskiwać będą informacje mailowe o trwających procedurach planistycznych i ich kolejnych etapach.
- Zmiany w wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy (decyzja WZ). Dotychczasowy sposób wydawania warunków zabudowy powodował niekontrolowane rozlewanie się zabudowy. Powiązanie decyzji WZ z planem ogólnym gminy będzie przeciwdziałać lokalizowaniu zabudowy poza obszarem zwartej zabudowy, co często wymusza na gminach dodatkowe inwestycje związane z komunikacją czy infrastrukturą techniczną i społeczną. Zgodnie z intencją ustawodawcy z 2003 roku decyzje WZ miały być wykorzystywane sporadycznie, a stały się zjawiskiem powszechnym, powodując chaos przestrzenny. Stąd proponowany przepis o powiązaniu wydawania decyzji WZ z położeniem na obszarze uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy oraz wymogiem zgodności z planem ogólnym w zakresie funkcji zabudowy oraz parametrów i wskaźników urbanistycznych. Dodatkowo nowe decyzje WZ będą ważne przez 5 lat od dnia, w którym staną się prawomocne. Tyle czasu inwestor będzie miał na uzyskanie np. pozwolenia na budowę czy też rozpoczęcie realizacji inwestycji.
- Wprowadzenie Rejestru Urbanistycznego jako systemu teleinformatycznego. System ten ma być źródłem informacji i danych (m.in. dotyczących

dokumentów powstających w trakcie sporządzania aktów planistycznych, raportów z konsultacji społecznych, decyzji administracyjnych związanych z planowaniem przestrzennym, rozstrzygnięć organów nadzoru). Rejestr będzie bazował na danych przestrzennych z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego. Będzie to nieodpłatny, dostępny dla wszystkich zainteresowanych, zintegrowany system. Przepisy dotyczące rejestru zaczną obowiązywać od 2026 r.

Należy podkreślić, że szeroki zakres wprowadzanych zmian wymaga czasu na dostosowanie się do nowego środowiska prawnego przez samorządy, inwestorów, urbanistów i środowiska branżowe. Z tego względu wiele z nowych regulacji opatrzone zostało przepisami przejściowymi, które określają zasady prowadzenia inwestycji w stopniowo zmieniającym się stanie prawnym. Większość zmian już weszła w życie, jednak całość systemu zadziała, gdy gmina uchwali plan ogólny. Plan ogólny gminy jako element zmieniający filozofię podejścia do planowania przestrzennego w gminie jest kluczową zmianą wprowadzaną niniejszą reformą. Zgodnie z ustawą, uchwalenie planu ogólnego gminy wymagane jest do końca 2025 r. Po tym terminie zakończy się okres przejściowy pomiędzy obowiązującym systemem, a nowym łańcem prawnym w zakresie planowania przestrzennego.

Pytanie nr 5: Jakie mechanizmy monitorowania procesów społeczno-gospodarczych są wdrażane, aby skutecznie zarządzać przestrzenią?

W ramach Programu badań statystycznych statystyki publicznej, na zlecenie ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, realizowane jest przez Główny Urząd Statystyczny badanie statystyczne "1.02.04(017) Lokalne planowanie i zagospodarowanie przestrzenne". Jest to badanie stałe, prowadzone raz do roku. Po raz pierwszy badanie zostało przeprowadzone w 2005 r. (zebrane dane dotyczyły stanu na 31 grudnia 2004 r.). Na podstawie danych statystycznych z badań przeprowadzonych w kolejnych latach, opracowywane są analizy stanu i uwarunkowań prac planistycznych w gminach. Takie podejście umożliwia śledzenie zachodzących zmian na obszarach o różnej specyfice i intensywności zagospodarowania przestrzennego oraz procesów inwestycyjnych. Materiały z badań dostępne są na stronie: <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/badanie-statystyczne---lokalne-planowanie-i-zagospodarowanie-przestrzenne>

Pytanie nr 6: Jakie środki finansowe są przewidziane na rozwój i wdrażanie kompleksowego systemu monitorowania zmian w przestrzeni?

Jednym z podejmowanych przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii (MRiT) działań w zakresie skutecznego i efektywnego wdrożenia reformy planowania przestrzennego jest wsparcie finansowe jednostek samorządu terytorialnego polegające na refundacji poniesionych wydatków związanych z przygotowaniem dokumentów planistycznych, takich jak plan ogólny gminy, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego oraz gminny program rewitalizacji.

Dofinansowanie dla gmin pochodzi ze środków z Krajowego Planu Odbudowy (KPO) i udzielane będzie w ramach realizowanej Inwestycji A1.3.1. „Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego”. Budżet przeznaczony na realizację Inwestycji został określony na poziomie 896 180 tys. PLN. Przedmiotowa Inwestycja została ukierunkowana przede wszystkim na wsparcie gmin w opracowaniu planów ogólnych, przy założeniu, aby w ramach wsparcia z KPO minimum 80% gmin w Polsce przyjęło plany ogólne gminy i otrzymało refundację poniesionych wydatków. MRiT jako instytucja organizująca i przeprowadzająca nabór przedsięwzięć przygotowała i podała do publicznej wiadomości stosowny Regulamin oraz wszystkie niezbędne dokumenty umożliwiające gminom aplikowanie o środki finansowe.

Ponadto, w zakresie działań służących monitorowaniu skuteczności i efektywności działań polityki regionalnej stale rozwijane są zarówno systemy monitorowania, czyli gromadzenia i analizy danych, jak też system ewaluacji, czyli oceny efektów interwencji publicznych. W ramach procesu monitorowania MFiPR współpracuje z Głównym Urzędem Statystycznym, dzięki czemu dysponuje wartościowym źródłem danych nt. sytuacji i procesów społeczno-gospodarczych w kraju i regionach, w tym na obszarach zagrożonych trwałą marginalizacją. Jednym z elementów tej współpracy jest sporządzany corocznie raport nt. rozwoju regionalnego Polski będący elementem procesu monitorowania KSRR, który dostarcza informacje pozwalające właściwie ocenić skuteczność prowadzonych działań polityki regionalnej. Raport pozwala na podsumowanie procesów społeczno-gospodarczych i przestrzennych zachodzących na różnych poziomach zarządzania krajem oraz prezentację kluczowych wyzwań rozwojowych, przed jakimi stoją poszczególne regiony i różne typy obszarów wskazane w KSRR.

Pytanie nr 7: Jakie inicjatywy podejmuje rząd w celu zwiększenia świadomości i kompetencji samorządów w zakresie planowania przestrzennego i zarządzania przestrzenią?

Kwestie ładu przestrzennego i zasad zrównoważonego rozwoju miast są jednymi z wyzwań zawartych w Krajowej Polityce Miejskiej 2030 podstawowym dokumencie wyrażającym politykę rządu wobec miast, którego realizację koordynuje MFiPR.

Planuje się szereg inicjatyw mających na celu zwiększenie świadomości i kompetencji samorządów w zakresie planowania przestrzennego i zarządzania przestrzenią. Przykładem jest okres przejściowy wprowadzanej nowelizacji, który MRiT chce wykorzystać do zapewnienia kursów doszkalających dla specjalistów z branży planowania przestrzennego. Kursy te będą poświęcone nowym regulacjom, dzięki czemu zmiany wynikające z reformy systemowej zostaną sprawniej wdrożone. Mając jednocześnie na względzie fakt, że przygotowanie dokumentów planistycznych wymaga odpowiedniej wiedzy i umiejętności, w ramach środków z KPO przewidziana została realizacja inwestycji A1.1 „Działania związane z przeprowadzeniem szkoleń dla pracowników jednostek

samorządu terytorialnego i planistów zaangażowanych w opracowywanie dokumentów planowania przestrzennego”. Również w przypadku tego przedsięwzięcia MRiT ogłosiło Regulamin wraz z niezbędną dokumentacją. Podejmowana przez resort aktywność w obszarze wzmacniania wiedzy pracowników JST oraz planistów jak również przeznaczenie wsparcia finansowego dla samorządów na przygotowanie niezbędnych dokumentów planistycznych w sposób istotny wpłynie na jakość oraz efektywność wdrażania reformy planowania przestrzennego.

Z poważaniem

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz

/podpisano elektronicznie/